

i proti osobám civilním, a také v záležitostech politických. Ve smyslu těchto předpisů bylo používáno mužstva vojenské policie okresní politickou správou v Litoměřicích ku sesílení četnictva, v naléhavých případech i místo četnictva, kdykoliv se jednalo o zakročení proti osobám civilním, v kterémžto případě vždy byly veliteli dány příslušné instrukce. Bylo tudíž použito vojenské policie i v tomto případě, který se udál v srpnu 1919 v mezích věcné její působnosti a poněvadž Žernoseky leží v obvodu politické správy i vojenského velitelství v Litoměřicích, také v mezích místní její příslušnosti. Věcná pravomoc vojenské policie pro záležitosti civilní a politické přestala teprve na základě resoluce Národního shromáždění dle výnosu min. Nár. obrany ze dne 2. března 1920 čís. 18.244/426 (srov. výnos čsl. zemského vojenského velitelství pro Čechy z 10. března 1920 čís. 30.133 Pres. a přípis okresní politické správy v Litoměřicích z 3. března 1922, čís. 12.716), tedy v době mnohem pozdější, poněvadž tento čin byl spáchán v srpnu 1919. Dle náhledu stížnosti nelze shledávati v tom, že obžalovaný pozdvihl ruku proti S-ovi, aniž by při tom něco pronesl, ani útok na vojenského strážníka, ani pohrůžku nějakým zlem a dokonce ne nebezpečnou pohrůžku, uváží-li se, že obžalovaný byl bezbranný mladík, kdežto S. byl ozbrojen a mohl se dovolati pomoci druhých vojenských policistů, takže jeho situace nebyla nijak nebezpečná. Nelze prý také z výstupu souditi, že obžalovaný jednal v úmyslu, aby zmařil úřední nebo služební výkon. Avšak stížnost přehlíží, že rozsudek zjišťuje, že obžalovaný napřáhl ruku na strážníka S-a v úmyslu, aby ho udeřil, a zmařil tak odvedení svého otce právě v okamžiku, když S. pomáhal druhému strážníku M-ovi vyváděti B-a staršího, ozbrojeného klackem, jehož odpor musil býti dříve zlomen tím, že byl mu klacek z ruky vyražen. Poněvadž dle zjištění soudu musel také S. dříve odraziti ruku obžalovaného napřaženou k ráně, než bylo možno B-a staršího zatknouti a odvésti, spočívá ve zjištěném jednání obžalovaného nikoliv pouhé psychické násilí (pohrůžka), jak má za to rozsudek, nýbrž skutečné fyzické násilí, t. j. násilné vztažení ruky, k němuž stačí každý vážný, tedy takový odpor, který se musí dříve přemoci, chce-li vrchnostenská osoba úřední výkon vůbec provést. Rozumíť zákon vztažením ruky každé i nepřímé násilné dotknutí se osoby vrchnostenské; netřeba tedy, aby snad vrchnostenská osoba byla přemožena, stačí úplně situace, v níž pro násilné jednání pachatelovo lze provést úřední výkon pouze s použitím tělesné síly vrchnostenské osoby. Že obžalovaný jednal v úmyslu, by zmařil úřední výkon, t. j. zatčení a odvedení otcovo, rozsudek zjišťuje a náležitě odůvodňuje. Pouhým brojením proti tomuto skutkovému zjištění, jímž je soud zrušovací vázán, neprovádí stížnost uplatňovaného aniž jiného důvodu zmatečnosti.

Čís. 777.

Účinná lítost jest tu i tehdy, dá-li pachatel věc poškozenému k dispozici a, nepřijme-li ji tento, uloží ji dle § 1425 obč. zák. k soudu aneb jinak projeví ochotu, by poškozenému umožnil bezodkladné převzetí předmětu.

(Rozh. ze dne 21. března 1922, Kr I 187/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Hoře Kutné ze dne 23. prosince 1921, kterýmž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti majetku dle § 477 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc příslušnému okresnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Přestupek dle § 477 tr. zák. stává se dle §§ 187 druhý odstavec, 188 tr. zák. beztrestným, když kupitel podezřelé věci před učiněním trestního oznámení, proti němu směřujícího, pokud se týče před tím, než se vrchnosti stanou známými půtahy, pro jeho vinu svědčící, škodu z účinné lítosti nahradí. Dle zjištění nalézacího soudu dal obžalovaný kolo J-ovi odcizené a jím koupené, k dispozici bratru poškozeného, tím prý však ještě škody před oznámením nenahradil, ježto kolo vrátil J-ovi až po učiněném trestním oznámení. Okolnosti ty plynou jasně na jevo z výpovědi J-a. Proč bratr J-a, ač vydání kola pro bratra žádal a toto mu k dispozici dáno bylo, je pro bratra zpět nevzal a proč toto pak skutečně až po učinění trestního oznámení vráceno bylo, v rozsudku zjištěno není a ze spisů na jevo nevychází. Zmateční stížnost spatřuje v tom, že kolo bylo dáno bratrovi poškozeného pro tohoto k dispozici, účinnou lítost a uplatňuje proto zmatek dle § 281 čís. 9 b) tr. ř. Zmateční stížnost jest v právu. Účinná lítost je zde, když pachatel předmět odcizený, zpronevěřený neb kradený a na se převedený poškozenému neb jeho zástupci dobrovolně vrátí, po případě jen k dispozici dá před učiněním trestního oznámení; jest však vyloučena, když poškozený náhradu nepřijme a pachatel se v tomto případě nezachová dle předpisů § 1425 obč. zák. aneb jinak neuskuteční svou ochotu, by poškozenému bezodkladně převzetí předmětu umožnil. Zda bratr poškozeného v zastoupení poškozeného kolo zpět vzíti odepřel a proč ku bezodkladnému převzetí kola nedošlo, to z rozsudku na jevo nevychází.

Čís. 778.

Povolání k vojsku v době mobilisace jest neodvratitelnou překážkou ve smyslu § 427 tr. ř., stalo-li se krátce před tím, nežli povoláný se měl dostavití k soudu.

(Rozh. ze dne 21. března 1922, Kr I 235/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání námitkám obžalovaného do rozsudku zemského trestního jakožto nalézacího soudu v Praze ze dne 2. listopadu 1921, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem nedokonané krádeže dle §§ 8, 171, 460 tr. zák. a vrátil věc soudu nalézacímu, by nařídil nové hlavní líčení.

Důvody:

Obžalovaný připouští, že mu obsílka ku hlavnímu přelíčení, které se proti němu dne 2. listopadu 1921 konati mělo, byla doručena v čas. Z do-